

Aqqalu C. Jerimiassen

UKA 2021/7_3

Atassut

23. november 2021

2022-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq

Isumaqatiginninniarnit ingerlarsorsimaqaat, Atassummiillu maluginianngitsoorusunngilarputtaaq, maanna kiisami atsioqataasimanitsinni angusatsinnut tulluusimaarutissaqarsinnaalluta.

Aqqulli pisariusimaqisortaaq Atassummiit isertuukkusunngilarput, ataatsimiinnerummi ingerlanerani iisaqartariaqartarsimanerputtaaq avaqqukkuminaassimammat naalakkersuisooqatigiinnut tunuliaqutsiisutut inissisimanitsinni. Ataasiaannaangitsormi nangaaleraluartarsimavugut ilumut akuerseqataassanerluta inatsisissamut, oqaloqatiginninnerummi naggaterpiaani aatsaat piumasatsinnik annertugisassaangikkaluaqisumi akuersaarneqalersimagatta.

Atassummi isumaqatiginninniarnitsinni pingaartilluinnarsimavarput, kissateqartilluta oqimaalutaqartariaqarnera. Tassanilu soorlu qaleralinnut akitsuutaasup atorunnaarsinniarnerani (naak partiip ataasiinnaap piginissaanik nipeqartinniarneqakanneraluartoq) piiginnarnagu, allamiilli aningaasat taakku aaneqartariaqarnerissaq pingaartuutissimavarput aningaasaqarneq innarlerumanangu, tamannalu anguneqarsimasoq takuneqarsinnaavoq, Atassummiillu tamanna iluarisimaarlugu oqarsinnaavugut.

Nuannaarutissatta annersarisaattut Atassummi taasinnaavarput, Ilulissani utoqqaat illuata allineqarnissaanut uteriilluta qaqeqattaareerlugu maanna kiisami inatsisissamut ikkunneqarmat. Pisariaqartitsinermi annertoqisoq takuneqarsinnaareeraluartoq, ukiuni kingullerni arlalinni isiginngitsuusaarneqartareersimalluni, kiisami piviusunngortinneqaraluttuartussanngormat.

Atassutip ilisarnaatigilluartuuaa inuussutissarsiortunik namminersortunik siuarsaajuarnissamik siunertaqartuarneq illersuiuarnerlu. Naak annikikkaluamik angusaqarfiungaluartoq, tamassumunnga siunertaq susaarfiugani inissimmat naammagisimaarlugu oqarsinnaavugut.

Covid19-immi atuunnerani qaangiukkiartulernissaanut nunatta avammut takornariaqarnikkut inuussutissarsionikkullu ussassaarutiginiissaa aatsaat taama pingaartigilerpoq, Atassummi pingaartilluinnarsimavarput isumaqatiginninniarnitsinni inuussutissarsiorneq siuarsaavigineqartariaqartoq. Piumasarisimasarpullumi ilassineqarmat naammagisimaarparput, tassalu Visit Greenlandimut ukiumut aningaasaliissutaasartut kr.1,8mio.-nik qaffaavigineqarnerat. Ammaassiartuaarnerummi ilutigisaani nunarsuup sinneranut nalimmanniarsarinissarput pingaartuuvoq, ussassaarinerusariaqarnerlu sakkussat tamani annersaringaat Atassummiit isumaqarluta.

Minnerunngitsumilli Atassummiit minikkusunngilarput Qaqortormiut nunattalu kujataani innuttaasut tamaasa pilluaqqussallugit, tassami Qaqortumi mittarfissap 1500m-iusussap aningaasalersorneqarnissanutaaq suliaq partiit tamat akornganni ilusilingaalluni iluatsimmat. Isertuutissanngilarpummi Atassummiit, 2018-imi mittarfissat taasissutigineqarmata tapersiilluta taasinikuugatta, ullorlu manna tikillugu isuma tamanna attattuarlugu. Aningaasarsiorfissammi nutaat pisarsiaqarteqisatta siuarsavigineqarnissanut siunissaq ungasinnerusoq isigalugu uungaaraannaanngitsoq eqqarsartariaqaratta.

Utoqqalinersiaqartortagut, siusinaartumillu soraarnerussutisiaqartortagut Atassummiit kissaatigaarpagut atukkaminnik pitsanngoriaateqarfigineqalerneranni ajunnginnerpaamik, sulilu ukiuni aggersuni pitsanngorsaavigineqarsinnaanissaanut suleqataassalluta piareersimalluinnarluta.

Soraarnerussutisiaqalernissamut pinngitsaaliissummik katersisussaataaneq Atassummiit toqqammaviatigut tapersersugarinngilarput, siunertariuarsimangaluarparpullu atorunnaarsinneqarnissaata anguniarneqarnissaa, siunnersuusiariniarsimangaluarparput teknikikkulli aporfeqarsimaqaaq, tamannalu piffissamut allamut sipaaginnassallugu aaliangersimalluta. Taamaakkaluartoq, maanna suli katersisussaataanerup atuutiinnarallarfissaani, minnerpaamik naapigiarneqarsimavugut, tassalu katersisussaataanerumt isertitanut killigititaq qaffanneqarluni, tamannalu iisinnaaniarlugu aqquutitullu peeriartuaarneqaranut siullertut isigalugu akuerseqataaffigisinnaallutigu.

Aningaasanut inatsisissamut atsioqataanerput tassaaqqinnaartariaqanngilaq sunut tamanut pituttornermut aallaaviusoq, akisussaaqataallutali inuiaqatigiit ingerlarnganut qulequttat naapigiaaffigisimasagut amerlasuut pisariaqarsorisagut akuerseqataaffiginiarlugit aaliangersimavugut. Naak ilaatigut tamaqqinnaat inatsisissaq akuersaanngikkaluarlugu, siunnerfivulli kissaatigullu anguneqassappatattaq akisussaaqataasariaqarpugut, kissaatigummi tamaasa piviusunngortissinnaanngilagut, naaperiaasarsiaqarpugut qanorluunniit partiit sorliugaluaruttaluunniit. Qulequttat ilaanni akerliuffeqarfeqarsimavugut, qineqqusaarnitsinnimi neriorsuutigiuarsimasagut attanneqartuartaqarnerat Atassummi aaliagiusimajuarsimavarput, tassalu innuttaasut kaasarfiinit aallertoqaqqissanngilluinnartoq. Tamannalu pillugu sulinermi akeqanngitsumik ajunngitsorsiaqartitaanerumt aaqqiissutissatut inatsisissami qulequtarpasuit iluatinnaateqartilluinnaraluarlugit, naapigiaasimanerigaluarput tiguneqarani itigartitsivissuinnartutut inissinneqarnerput ugornartuuvoq. Qaffaataasussammi kaasarfinnik kalluaasusussat illikartinneqarneratigut akuerseqataasinnaanerput ammatilluinnarlugu oqartarsimangaluaratta, amerlanerussuteqartulli aaliagernerat ataqqisariaqaannarsimavarput.

Uran pillugu oqallinneq initusimaqaaq, Atassummiilli oqaatigiuarsimangaluarparput uran partiilersuuttariaqanngitsoq, tamannalu innuttaasut aaliangertariaqaraat, ajoraluaqaarli tunuliaqutsersorniakkaniik oqaatsit anninneqartut. Pakatsinarsimaqaaq naalakkersuisooqatigiinnut tunuliaquttatut inissisimasuulluni akissajaataannaasussamik siunnersuuteqartutut tikkuarneqarluni, inatsisartunullu qinersinerup innuttaasut taasereernerattut ilaatigut sangutinniarneqarneranik nipi akueriuminaatsilluinnarparput.

Ila qassissaat oqassuugut Atassummiit, Kuannersuarnut unitsitsinissamik siunertaqarneq iisinnaakuttoorparput, taamaattorli Kuannersuit kisiat pillugu nunatta tamarmi pilliutigineqartariaqarnera apeqquernartuutissimavarput, taannalu apeqquut tamakkiisumik inuiaqatigiinnut aaliagingassatut inissisimatikkusuissorsimangaluarlugu. Piffiimmi aatsitassarsiorfigineqarusuttut 100ppm qulaallugu akoqaratarsinnaasut, uran siunertarivinnigikkaluarlugu aatsitassarsionermik ingerlataqarumasut soq kallarneqartariaqarneri paasiuminaassinnaammat. Naaggaarneq kisiat nipiginagu inoqarfinniilli ungasissueq siunnerfingalugu naaperiaarpalaartumik siunertaqarsimasoqarsinnaangaluarat, soorlumi naalakkersuisooqatigiit siunertaani pingaarnertut siunertaaniartussaasoq ammasumik, kikkullu tamarmik tusaaneqarsinnaanissaanik ingerlariuseqarnissaq.

Suli eqqaasassarpaaloqarsinnaangaluarluta Atassummiit, aningaasanut inatsisissamut pingajussaaneerinninnermi qulequttat annerpaartanut naapigiaaneq akisussaassuseqarnerlu takutikkusunnerusimavarput.

Inuiaqatigiit ingerlanerannut ulluinnarni annerpaamik kalluaasusartoq akisussaaqataaffigissallugu aaliangersimavugut.

Taamaattumillu Atassummiit qulequttat taasiffiusussat amerlanersaannut taaseqataassalluta siunnerfigaarput.